

mærksom paa, at den Grænse, vi nu havde, var den eneste fornuftige Grænse, fordi den hvilede paa Folkenes Selvbestemmelsesret, og at denne Grænse var en Kendsgerning, der maatte regnes med, og som alle Parter derfor maatte indrette sig efter. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, som betvivlede, at den sønderjydske Vælgerbefolkning havde givet Aabenraa-Gruppens Standpunkt Ret ved Valgene, kan derfor ganske rolig i det nationale Spørgsmaal lægge Socialdemokratiets Stemmetal sammen med Stemmetallet paa H. P. Hanssens Folk, og saa bliver Valget den 21. September efter min Mening et knusende Nederlag for Flensborg-Gruppen. At denne Gruppe ikke kan ophøre med sine Rumlerier i det nationale Spørgsmaal, forstaaer jeg saa udmærket, thi dernede ligger der, saa vidt jeg forstaaer, andre, politiske Hensigter til Grund, i hvert Fald fra konservativ Side. Jeg maa tilstaa, at jeg blev ganske forbauset, da man hævdede, at Flensborg skulde være en dansk By. Jeg har i 1894 arbejdet i Flensborg, og det, der mødte mig der, var ikke dansk Aand, dansk Kultur og dansk Sindelag. Nej, det var tysk Aand, tysk Kultur og tysk Sindelag. Man maatte i alt Fald have en Lygte, hvis man skulde ud at lede Danskheden op dernede. Det er ogsaa betegnende, at den Agitation, der anvendtes før Afstemningen i Flensborg, overvejende blev ført paa Tysk. Ærede Medlemmer kender sikkert Flensborg-Drengen, der vilde hjem til Danmark, som vi har set i vore Bladvinduer og paa Plakater, og som blev meget benyttet dernede. Drengen havde bare den mærkelige Fejl, at han ikke kunde tale Dansk. Man skulde naturligvis have ventet, at Drengen paa Modersmaalet havde raabt ud til den flensborgske Befolkning, at de skulde hjem til Danmark, men Drengen sagde i Stedet for ganske spagfærdigt paa alle Plakaterne: „Mutter, denk an mich, stimm dänisch“. Jeg synes, det er ganske betegnende, at man skal agitere paa det tyske Sprog for at faa Folk til at stemme Dansk. Man har da ogsaa fra den Side haft Følelsen af, at der er bragt Forvirring ind i det nationale Spørgsmaal, og man har derfor opfundet et nyt Begreb. Man har kaldt dette Begreb „Den tysktalende Dansker“. Forklaringen derpaa er den, at vel kan disse Folk kun tale og forstaa Tysk, men Hjertelaget, Hjertet er dansk. Jeg indrømmer, at hvis man holder fast paa dette Begreb, har Danmark

store Udviklingsmuligheder, men naar de samme Folk har haft den Frimodighed at paa-staa, at alle de, der ikke vilde anerkende de tysktalende med dansk Sindelag som dansk Befolkning, ikke var Danske, saa, synes jeg, hører Morskaben op. I hvert Tilfælde melder jeg mig som en af dem, der mener, at en Betingelse for at være Dansk, for at kunne til-egne sig dansk Kultur og Aandsliv, er det at kunne det danske Sprog. Det er nu sikkert heller ikke saa alvorligt ment i alle Tilfælde med Patriotismen. Der er i hvert Tilfælde Forhold, hvor Patrioterne fra de forskellige Lejre, Danske og Tyske, udmærket finder hinanden. Det har fundet Sted f. Eks. i de allersidste Dage i Sønderborg i Forholdet overfor Arbejderne. Det gælder i det hele taget, at i Forholdet overfor Arbejderne tager man ingen nationale Modsætninger. I Sønderborg Byraad laa der for et Par Dage siden et Forslag, indbragt af Arbejdsgivernes Gruppe i Byraadet. Det gik ud paa, at man skulde ophæve en Bestemmelse, man havde truffet der, hvorefter Sønderborg Kommune skulde beskæftige organiserede Arbejdere. Nu var der alt-saa indbragt Forslag om, at Bestemmel-sen skulde ophæves, og naturligvis løb den danske og den tyske Fraktion sammen og fik vedtaget, at herefter behøvede Sønderborg Kommune ikke at beskæftige organiserede Arbejdere, men kunde udmærket godt beskæftige uorganiserede Arbejdere. Og naar der tales om den store Sorg, det er, at saa mange Landsmænd i 2den Zone er kede af det, fordi de ikke kan komme hjem — det var det ærede Medlem Hr. Holstein, der bebrejdede den radikale Regering, at den var Skyld i, at der sidder 30 000 Landsmænd i 2den Zone —, forstaaer jeg ikke rigtig Logikken i dette, sammenholdt med at der fra samme Side staar Repræsentanter op som f. Eks. det ærede Medlem Hr. Fraenkel og siger, at vi skal tage Udvandrer spørgsmaalet op, ganske paa samme Maade som et andet Medlem af samme Parti, nemlig Godsejer Lawaetz, har anbefalet i en Artikel, han for et Par Dage siden har skrevet i „Berlingske Tidende“, og hvoraf jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil oplæse et Stykke. Der siges: „Der er i Forvejen tilstrækkelig tæt befolket paa Landet, og en Overbefolkning som i Byerne tiltrænges ikke. Derfor bør heller ikke de overflødige Mennesker i Byerne hjælpes ud paa Landet, men ud af Landet“. Jeg forstaaer derfor ikke Konsekvensen: man begræder, at der i 2den Zone sidder